

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 1394965
Portefeuillehouder: Fred van Nistelrooij

Onderwerp

Wegenbeheerplan gemeente Boxtel 2026-2030

Status

Besluitvormend

Voorstel Raad

1. Het Wegenbeheerplan gemeente Boxtel 2026-2030 vast te stellen (bijlage 1);
2. Af te wijken van het afschrijvingsbeleid voor wegen van maximaal 25 naar maximaal 30 jaar;
3. Vanaf 2026 een jaarlijkse dotatie van € 620.000 te doen in de Voorziening wegen, ter egalisatie van het groot onderhoud wegen voor de jaren 2026 tot en met 2035, deze te dekken vanuit de bestaande onderhoudsbudgetten wegenbeheer en het jaarlijks voordelige resultaat ten opzichte van de bestaande budgetten te storten in de reserve toekomstige investeringen openbare ruimte ter afdekking van een deel van de toekomstige kapitaallasten wegen;
4. Vanaf 2026 een jaarlijks geïndexeerd bedrag van € 300.000 beschikbaar te stellen voor klein onderhoud, waarvan de dekking al voorzien is binnen de bestaande onderhoudsbudgetten;
5. De volgende kredieten per jaar te voteren en de hieruit voortvloeiende kapitaallasten te dekken uit de bestaande onderhoudsbudgetten:
 - Krediet van € 5.106.000 voor investering wegbeheer 2026 t/m 2030 met een afschrijvingstermijn van 10 jaar;
 - Krediet van € 935.000 voor investering wegbeheer 2026 t/m 2030 met een afschrijvingstermijn van 15 jaar;
 - Krediet van € 167.000 voor investering wegbeheer 2026 t/m 2030 met een afschrijvingstermijn van 30 jaar;Zoals nader is gespecificeerd in de tabel van de financiële paragraaf.
6. De bijgevoegde 3^e wijziging van de begroting 2025 vast te stellen (bijlage 2).

Inleiding

Het huidige wegenbeheerplan uit 2018 is verouderd en moet vervangen worden om te voldoen aan de gemeentelijke verplichtingen als wegbeheerder. De gemeente beheert ongeveer 2,1 miljoen m² aan wegen, waarvan 47% asfalt, 52% elementenverharding en een klein deel beton en overige verhardingen.

Het onderhoud is te verdelen in klein onderhoud, groot onderhoud en volledige vervangingen (rehabilitatie). Klein onderhoud is het dagelijks herstellen van gebreken op basis van eigen bevindingen en meldingen. De begrippen groot onderhoud en rehabilitatie worden uitgelegd in Bijlage 1 van het plan.

De gemeente beheert op onderhoudsniveau C, maar door veroudering van wegen, extreme weersomstandigheden en onvoldoende budget, is de kwaliteit verslechterd en is het beeld C-min.

Ernstige schadebeelden (rafeling, oneffenheden, scheurvorming) komen vooral voor bij asfalt, waar bij elementenverharding oneffenheden het meest zorgelijk zijn.

Het bijgevoegde wegenbeheerplan vertaalt de technische staat van de wegen naar uit te voeren werkzaamheden en is gebaseerd op CROW-systematiek. Uitkomst is een basisplanning met bijbehorende financiële middelen.

De huidige onderhoudsbehoefte kan niet volgens die basisplanning gerealiseerd worden. Zowel de impact hiervan op de bereikbaarheid van de gemeente als de hoeveelheid werk is hiervoor te groot. Door het onderhoud evenredig verdeeld over de jaren uit te voeren, het groot onderhoud deels uit te voeren als investeringen en als eerste in te grijpen waar de risico's het grootst zijn, is een en ander wel realiseren.

We gaan meer werkzaamheden financieren als investering in plaats van direct bekostigen vanuit de exploitatie, we spreiden de werkzaamheden over de komende 5 jaar en we indexeren de bedragen jaarlijks. Ook worden de percentages voor VAT-kosten en klimaatadaptatie enkel over de investeringen berekend en niet over alle onderhoudskosten. Dit alles zorgt voor een verschil tussen de bedragen in het plan, die zijn gebaseerd op de basisplanning, en de bedragen op basis van een haalbare en uitvoerbare planning.

De huidige toestand van ons areaal is niet enkel een gevolg van de onderhoudsstrategie. Ook andere redenen zijn daarvan de oorzaak:

- Leeftijd van de wegen, verschillende wegen zijn op het eind van hun technische levensduur en moeten geheel vervangen worden;
- Intensieve/hevige regenval, waardoor de fundering sneller is verslechterd;
- Financieel gedreven uitvoering: doordat er bij de budgettering geen rekening gehouden is met voorbereiding, administratie en toezicht waren de budgetten niet afdoende voor volledig onderhoud en is geprioriteerd op de meest urgente wegen.

Beoogd resultaat

Een op kwaliteit, financiën en capaciteit van bemensing en wegennet afgestemd wegenbeheer dat zorgdraagt voor het op peil brengen en houden van onze wegen, zodanig dat geen enkele weg onder de kwaliteitsnormen komt.

Argumenten

1.1 *Het plan vormt de basis om te voldoen aan de verplichting volgens artikel 12 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten.*

Artikel 12 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten verplicht gemeenten om een paragraaf op te nemen over het onderhoud van kapitaalgoederen in hun begroting en jaarstukken. Deze paragraaf moet in ieder geval informatie bevatten over wegen, riolering, water, groen en gebouwen. Het doel is transparantie en het vergelijkbaar maken van de financiële informatie over het beheer van deze gemeentelijke activa. Het plan vormt de basis voor de onderhoudsparagraaf in de begroting en jaarstukken. Hiermee wordt aan de verplichting voldaan.

1.2 Met dit wegenbeheerplan wordt niet enkel rekening gehouden met de staat van onderhoud, maar ook met noodzakelijke kosten.

Door in de budgetten rekening te houden met voorbereiding, administratie en toezicht kan waar nodig capaciteit ingehuurd worden om de maatregelen tijdig en afdoende te nemen.

1.3 Het plan biedt een solide basis om onze wegen te onderhouden.

Dit plan geeft een duidelijk beeld van het kwaliteitsniveau van onze wegen. Door vaststelling hiervan houden we ons areaal op niveau. We voorkomen achterstallig onderhoud en dragen bij aan een goede woonkwaliteit.

1.4 Kabels en leiding hebben impact op onze openbare ruimte.

Zowel de energietransitie als het uitbreiden van de datanetwerken zorgt voor veel werkzaamheden aan kabels en leiding in onze openbare ruimte. Deze werkzaamheden laten altijd een minder niveau van de verharding achter dan het gewenste niveau. Met de uitvoering van het wegenbeheerplan worden ook deze slechtere situaties aangepakt.

2.1 Onderverdeling van de asfaltconstructie in componenten levert gewijzigde afschrijvingstermijnen.

Door gebruik te maken van de mogelijkheden binnen het BBV om te investeren bij groot onderhoud, wordt de componentenmethode toegepast. Deze methode wordt toegepast zoals is toegestaan in paragraaf 2.2.9 van de Nota uitvoeringsregeling activeren, afschrijven en rente 2024. We verdelen het asfalt in een fundering en toplaag. De fundering gaat gemiddeld 40 jaar mee, terwijl de toplaag eerder vervangen wordt. Op dit moment bedraagt de maximale afschrijvingstermijn voor wegen 25 jaar. Vooruitlopend op een aanpassing van de Nota uitvoeringsregeling activeren, afschrijven en rente 2024, wordt gevraagd voor wegen een afwijking van de afschrijvingstermijn door te voeren. Dit is geheel volgens paragraaf 2.2.5 van die Nota.

3.1 Om jaarlijks groot onderhoud uit te kunnen voeren zijn ook jaarlijks middelen nodig.

Jaarlijks wordt al een bedrag van ongeveer € 1.500.000 gestort in de voorziening voor wegonderhoud. Om het nieuwe plan uit te kunnen voeren met de beoogde investeringen is berekend hoeveel er jaarlijks in de voorziening gestort moet worden. Dit bedrag is € 620.000 en wordt bekostigd vanuit de genoemde € 1.500.000.

Het jaarlijkse restant van ongeveer € 980.000 wordt gestort in de reserve toekomstige investeringen ter afdekking van de toekomstige kapitaallasten om hiermee de kosten van de benodigde werkzaamheden te borgen.

		Stand voorziening 1-1-2026		€ 1.626.894,00 begroot met 2e berap 2025		
Jaar	Geplande onderhoudskosten geïndexeerd (€)	Beginstand	Dotatie aan voorziening (€)	Onttrekking voorziening (€)	Stand voorziening eind jaar (€)	
2026	€ 714.354	€ 1.626.894,00	€ 620.000	€ 714.354	€ 1.532.540	
2027	€ 728.666	€ 1.532.540	€ 620.000	€ 728.666	€ 1.423.875	
2028	€ 743.239	€ 1.423.875	€ 620.000	€ 743.239	€ 1.300.636	
2029	€ 758.104	€ 1.300.636	€ 620.000	€ 758.104	€ 1.162.532	
2030	€ 773.266	€ 1.162.532	€ 620.000	€ 773.266	€ 1.009.266	
2031	€ 788.731	€ 1.009.266	€ 620.000	€ 788.731	€ 840.535	
2032	€ 804.506	€ 840.535	€ 620.000	€ 804.506	€ 656.030	
2033	€ 820.596	€ 656.030	€ 620.000	€ 820.596	€ 455.434	
2034	€ 837.008	€ 455.434	€ 620.000	€ 837.008	€ 238.426	
2035	€ 853.748	€ 238.426	€ 620.000	€ 853.748	€ 4.678	

4.1 Klein onderhoud is onderdeel van het totale onderhoud aan onze wegen.

Klein onderhoud aan wegen betreft kleine, incidentele reparaties om de weg veilig en functioneel te houden, zoals het vullen van scheuren en gaten in het asfalt, en het herstellen van losliggende stoeptegels. Dit onderhoud is niet planmatig uit te voeren en niet op voorhand te berekenen. Uit ervaringen blijkt dat er met een gemiddeld percentage over het groot onderhoud voldoende dekking

is om klein onderhoud uit te voeren. Het hiervoor genoemde bedrag in het plan is geïndexeerd en opgehoogd. Vanwege het verdelen van de werkzaamheden over 5 jaar, is er meer klein onderhoud nodig.

5.1 *We begroten het krediet en kapitaallasten voor de gehele planperiode.*

Om de middelen voor de investeringen te borgen gedurende de planperiode, worden deze als voorgenomen investeringen gevraagd. Jaarlijks worden deze voorgenomen investeringen door de werkelijk geplande werkzaamheden vertaald naar gespecificeerde kredieten en opgenomen in de begroting. Eventuele overschotten vallen hierbij vrij. De investeringen zijn in lijn met eerdere oproep om knelpunten en onderhoud op te pakken. Door de raad is eerder opgeroepen om werk te maken van de staat van onze wegen en onze verkeersstromen. Met dit voorstel wordt de investeringsruimte hiertoe verhoogd zodat we een inhaalslag kunnen maken in onze openbare ruimte.

6.1 *Begrotingswijziging is een logisch gevolg.*

Hoewel dit voorstel geen aanvullende financiële middelen vraagt, wordt de opbouw van de begroting wel gewijzigd. Alle financiële gevolgen van dit voorstel zijn verwerkt in de bijgevoegde 3^e wijziging van de begroting 2025.

Kanttelingen

1.1 *Onderhoud blijft noodzakelijk.*

Zonder een wegenbeheerplan blijft het noodzakelijk om onderhoud uit te voeren. Hoeveel onderhoud we dan kunnen uitvoeren is dan geheel afhankelijk van de beschikbare middelen. Het onderhoud wordt vooral reactief en de kwaliteit van de wegen gaat verder naar beneden. De kans bestaat dat er door de toezichthouder ingegrepen wordt.

2.1 *Onderhoud kan zonder wijziging van de afschrijvingstermijn ook uitgevoerd worden.*

Het wijzigen van de afschrijvingstermijn is niet noodzakelijk om onderhoud uit te voeren. Wel heeft het behouden van de huidige afschrijvingstermijn een financieel gevolg. De kapitaallasten worden dan hoger en is er meer budget nodig.

Financiën

Het wegenbeheer vraagt aandacht om te voorkomen dat we achterstallig onderhoud krijgen. Om het areaal op niveau te brengen, moeten we de komende periode veel groot onderhoud plegen. De huidige systematiek voorziet in groot onderhoud vanuit exploitatiemiddelen en zonder investeringen. Vanwege de toestand van ons areaal is het niet mogelijk om de wegen op gewenst niveau te onderhouden. Daarvoor zijn meer exploitatiemiddelen nodig dan beschikbaar. Om toch het gewenste en minimale niveau C te houden, worden er ook bij groot onderhoud investeringen gedaan. Op basis van de richtlijnen van het BBV, wordt geïnvesteerd bij levensduur verlengende maatregelen, bij maatregelen die een significante verbetering van de verharding betekenen (100% herstraten) en door asfaltverhardingen in 2 componenten onder te verdelen. Voor asfaltverhardingen betekent dit dat we de toplaag, daar waar we op rijden, als investering kunnen vervangen, omdat deze een andere levensduur heeft dan de rest van de constructie.

Het gevolg van investeringen zijn structurele kapitaallasten. De bedragen in het plan zijn genivelleerd over de planjaren 2026 tot en met 2030. Hierbij is een onderverdeling gemaakt naar investerings- en exploitatiemiddelen. Bij de investeringen is rekening gehouden met de in het plan voorgestelde VAT kosten en klimaatopslag.

Om een en ander te kunnen realiseren stellen wij met dit Wegenbeheerplan 2026-2030 het volgende voor:

- Een jaarlijkse dotatie van € 620.000 te doen in de voorziening ter egalisatie van het groot onderhoud wegen voor de jaren 2026 tot en met 2035. Dit bedrag is beschikbaar binnen de huidige begroting;

- Naast de dotatie voor het groot onderhoud wegen en de kapitaallasten stellen wij voor een bedrag van € 300.000 geïndexeerd beschikbaar te stellen voor het klein onderhoud. Dit bedrag is beschikbaar binnen de huidige begroting;
- Onderstaande kredieten te voteren en de structurele kapitaallasten beschikbaar te stellen;

Kredieten wegbeheer	2026	2027	2028	2029	2030	TOTAAL
Investerings wegbeheer 2026-2030 10 jaar	981.000	1.001.000	1.021.000	1.041.000	1.062.000	5.106.000
Investerings wegbeheer 2026-2030 15 jaar	180.000	183.000	187.000	191.000	194.000	935.000
Investerings wegbeheer 2026-2030 30 jaar	32.000	33.000	33.000	34.000	35.000	167.000
TOTAAL	1.193.000	1.217.000	1.241.000	1.266.000	1.291.000	6.208.000

Kapitaallasten kredieten wegbeheer	2026	2027	2028	2029	2030
Investerings wegbeheer 2026-2030 10 jaar	3.200	104.400	210.300	317.600	424.500
Investerings wegbeheer 2026-2030 15 jaar	600	13.200	26.500	40.000	53.600
Investerings wegbeheer 2026-2030 30 jaar	100	1.300	2.600	3.900	5.200
TOTAAL	3.900	118.900	239.400	361.500	483.300

- Het jaarlijkse voordelige resultaat van deze begrotingswijziging te storten in de reserve toekomstige investeringen openbare ruimte ter afdekking van een deel van de toekomstige kapitaallasten.

Deze financiële mutaties zijn verwerkt in de bijgevoegde 3^e wijziging van de begroting 2025.

Jaarlijks worden in de begroting de geplande investeringen voor dat jaar aangegeven. Hierbij wordt gevraagd de gespecificeerde kredieten te voteren. Op deze manier laten we helder zien hoe de investeringen binnen wegen gerealiseerd worden.

Uitvoering

Het nieuwe beheerplan treedt in werking op de dag na bekendmaking. De verplichte onderdelen worden opgenomen in de begroting en jaarstukken.

De basisplanning van het wegenbeheerplan is de input voor het jaarlijks gewenste onderhoud. Elk jaar maken we inzichtelijk welke wegen daadwerkelijk groot onderhoud kunnen krijgen en maken we aan het einde van het jaar de balans op. De jaarlijkse geplande investeringen worden via de begroting vertaald naar gespecificeerde kredieten. Tussentijds wordt de voortgang gemonitord en grote afwijkingen gerapporteerd. Op deze manier zijn we in staat ons areaal te onderhouden en informatie te leveren die noodzakelijk is om de voorziening op pijl te houden.

Dit sluit aan bij de toekomstige werkwijze van IMOR, waarbij we meerjarig onze investeringen plannen. Op die manier zijn investeringen voorspelbaar en zijn we in control.

Gedurende de looptijd van dit beheerplan maken we inzichtelijk hoe het onderhoudsniveau verhoogd kan worden naar niveau B. Het beheren van wegen op dat niveau is het meest efficiënt over de gehele levenscyclus. Het verhogen van het onderhoudsniveau op dit moment vergt investeringen die financieel niet haalbaar zijn.

Communicatie

De inhoud van het besluit vereist geen officiële bekendmaking.

Vanwege de technische aard van het besluit wordt er niet extra over gecommuniceerd.

Bijlagen

1. Wegenbeheerplan gemeente Boxtel 2026 t/m 2030 (incl. bijlagen I t/m III)
2. 3^e wijziging van de begroting 2025

Boxtel, 4 november 2025

Burgemeester en wethouders van Boxtel,
de secretaris,

de burgemeester,

V.C. Fijneman

R.S. van Meygaarden

Ter inzage

1. Niet van toepassing

Registratienr.: 1394965

Aanhef

De raad van de gemeente Boxtel;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 4 november 2025;

Besluit

1. Het Wegenbeheerplan gemeente Boxtel 2026-2030 vast te stellen (bijlage 1);
2. Af te wijken van het afschrijvingsbeleid voor wegen van maximaal 25 naar maximaal 30 jaar;
3. Vanaf 2026 een jaarlijkse dotatie van € 620.000 te doen in de Voorziening wegen, ter egalisatie van het groot onderhoud wegen voor de jaren 2026 tot en met 2035, deze te dekken vanuit de bestaande onderhoudsbudgetten wegenbeheer en het jaarlijks voordelige resultaat ten opzichte van de bestaande budgetten te storten in de reserve toekomstige investeringen ter afdekking van een deel van de toekomstige kapitaallasten wegen;
4. Vanaf 2026 een jaarlijks geïndexeerd bedrag van € 300.000 beschikbaar te stellen voor klein onderhoud, waarvan de dekking al voorzien is binnen de bestaande onderhoudsbudgetten;
5. De volgende kredieten per jaar te voteren en de hieruit voortvloeiende kapitaallasten te dekken uit de bestaande onderhoudsbudgetten:
 - Krediet van € 5.106.000 voor investering wegbeheer 2026 t/m 2030 met een afschrijvingstermijn van 10 jaar;
 - Krediet van € 935.000 voor investering wegbeheer 2026 t/m 2030 met een afschrijvingstermijn van 15 jaar;
 - Krediet van € 167.000 voor investering wegbeheer 2026 t/m 2030 met een afschrijvingstermijn van 30 jaar;Zoals nader is gespecificeerd in de tabel van de financiële paragraaf.
6. De bijgevoegde 3^e wijziging van de begroting 2025 vast te stellen (bijlage 2).

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 9 december 2025;

De gemeenteraad van Boxtel,
de griffier,

de voorzitter,

I.H.M. Smits

R.S. van Meygaarden

meewerkend

